

Grand Round

Behcet's Disease (B.D.) หรือ Behcet's Syndrome (B.S.)

อุทิศ ดีสมโชค**

พรกิพย์ หุยประเสริฐ** วิจิเวทย์ ตุมราศwin**

Deesomchok U, Huiprasert P, Tumrasvin T. Behcet's Disease (B.D.) or Behcet's Syndrome (B.S.). Chula Med J 1985 May ; 29 (5) : 639-658

Behcet's disease is a chronic multisystemic disease affecting mainly young adult males and characterized by a relapsing inflammatory process of unknown etiology. It is characterized by ocular lesions, aphthous lesions in the mouth, ulceration of the genitalia and also arthropathy, thrombophlebitis, gastrointestinal symptoms, central nervous system involvements. There is no specific treatment for this disease at present.

ศรีสุดา สิตปรีชา บรรณาธิการ

* ประชุมทั่วไปประชุมตึกอักษรศาสตร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๗

** ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรคมีกลุ่มอาการประกอบด้วย

1. Recurrent aphthous ulcer
2. Recurrent genital ulcer
3. Recurrent eye lesion

กลุ่มอาการทั้ง 3 อย่างนี้ แพทย์โรคผู้เชี่ยวชาญตุรกี นามว่า Hulusi Behcet ได้รับรวมผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการเหล่านี้ และรายงานเป็นเรื่องเป็นราวเมื่อปี ค.ศ. 1937 ต่อมาสูงไปขึ้นของท่านมาเป็นชื่อของกลุ่มอาการตั้งกล่าวเหล่านี้ว่าเป็น Behcet's syndrome หรือ Behcet's disease⁽¹⁾

การวินิจฉัย

ตาม Mason และ Barnes⁽²⁾ (1969) ได้ตั้งหลักเกณฑ์ไว้ว่า

หลักเกณฑ์หลักประกอบด้วย

1. Buccal ulceration
2. Genital ulceration
3. Eye lesion
4. Skin lesion

หลักเกณฑ์ย่อยประกอบด้วย

1. Gastrointestinal lesion
2. Thrombophlebitis
3. Cardiovascular lesion
4. Central nervous system lesion
5. Familial history

การวินิจฉัยโรค Behcet's disease

ได้ยึดหลักเกณฑ์ตั้งกล่าวโดยถือว่าให้ไข้อาการของผู้ป่วยที่เกิดในระยะเวลา 2 ปี อย่างน้อย 3 อย่างของหลักเกณฑ์หลัก หรืออย่างน้อย 2 อย่างของหลักเกณฑ์ย่อย รวมกับอีก 2 อย่างของหลักเกณฑ์ย่อย

ต่อมาในปี ค.ศ. 1972 ในประเทศญี่ปุ่น⁽¹⁾ คณะกรรมการของ Behcet's syndrome research committee of Japan ได้กำหนดกฎเกณฑ์ในการวินิจฉัยขึ้นมาใหม่ โดยมีหลักเกณฑ์ตั้งต่อไปนี้

หลักเกณฑ์หลักประกอบด้วย

1. Recurrent aphthous ulceration in the mouth
 2. Skin lesion
 - a. Erythema nodosum like eruption
 - b. Subcutaneous Thrombophlebitis
 - c. Hyperirritability of the skin
 3. Eye lesion
 - a. Recurrent hypopyon iritis or iridocyclitis
 - b. Chorioretinitis
 4. Genital ulceration
- หลักเกณฑ์ย่อยประกอบด้วย
1. Arthritis symptom and sign (arthralgia, swelling, redness).
 2. Gastrointestinal lesion (appendicitis like pain, melena etc.)
 3. Epididymitis
 4. Vascular lesion (occlusion of blood vessels, aneurysm)
 5. Central nervous system

involvement

- a. Brain stem syndrome
- b. Meningo-encephalitic syndrome
- c. Confusional type

การวินิจฉัยอาศัยอาการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว
โดยแบ่งออกเป็น

1. Complete Type

ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 4

ประการในระดับการดำเนินของโรค

2. Incomplete Type

a. ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์หลักอย่างน้อย 3 ประการในระดับการดำเนินของโรค

b. มีลักษณะอาการของ Recurrent hypopyon iritis หรือลักษณะที่เป็น Typical chorioretinitis รวมกับอาการอื่นในหลักเกณฑ์หลักอื่น อย่างน้อย 1 ประการในระดับการดำเนินของโรค

จะเห็นได้ว่าการใช้หลักเกณฑ์ในการนัดฉันโรคนี้ของญี่ปุ่นไม่ได้นำเอาหลักเกณฑ์ย่อไปตั้งไว้มาร่วมพิจารณาเลย การตั้งกลุ่มอาการย่อๆ ก็เป็นเพียงบ่งแต่คงถึงว่าอาการตั้งกล่าวจะพบร่วมได้ในโรค Behcet's disease เพื่ออาจจะเป็นแนวทางทำให้คิดถึงโรคนี้ไว้บ้าง

Epidemiology

โรคนี้พบได้ในกลุ่มประเทศแถบ Mediterranean, Middle East, Far East

ตามรายงานการสำรวจจากศูนย์ต่าง ๆ พบว่าใน Yorkshire ประเทศอังกฤษ พบรอยalty 64 ต่อประชากร 100,000 คน Hokkaido ประเทศญี่ปุ่น พบรอยalty 1 ต่อประชากร 10,000 คน Olmsted Minnesota ประเทศสหรัฐอเมริกา พบรอยalty 1 ต่อประชากร 300,000 คนต่อปี

จากการสำรวจประเทศญี่ปุ่นระหว่างปี ค.ศ. 1972-1973 พบรอยalty ใหม่ประมาณ 7,000-8,000 รายต่อปี และการศึกษาพัฒนกรรมในญี่ปุ่นและอิสราเอล พบว่าผู้ป่วยมี HLA-B5 สูงกว่าคนปกติกว่าไปถึง 3-4 เท่า

จากการศึกษาพบว่า โรคนี้พบในเพศชายได้บ่อยกว่า เพศหญิงในอัตรา 2.3 : 1 และส่วนใหญ่พบอยู่ในกลุ่มอายุ 20-30 ปี (Table 1)

ลักษณะอาการของ Behcet's syndrome ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะมีแผลในปาก แผลที่อวัยวะเพศ้อการทางตา และ้อการทางผิวหนัง (Table 2) และลักษณะอาการของ Behcet's syndrome มักจะเป็นแบบเป็นๆ หายๆ และ้อการต่างๆ เหล่านี้อาจจะเกิดไม่พร้อมกันจากการศึกษาญี่ปุ่น 45 ราย เพื่อเปรียบเทียบ้อการเรื้อรัง กับ้อการชนิดที่ผู้ป่วยมาพบแพทย์ พบรอยalty ส่วนใหญ่จะมีแผลในปากเป็น้อการเรื้อรังมากของโรค แต่ส่วนใหญ่จะมาพบแพทย์ด้วยเรื่อง้อการทางตา (Table 3)

Table 1 Age and Sex distribution of Behcet's syndrome⁽¹⁾

Age	No.	Male	Female	%
6-10	4	1	3	1.3
11-15	13	6	7	4.2
16-20	49	31	18	15.6
21-25	75	57	18	23.9
26-30	69	53	16	21.9
31-35	52	31	21	16.6
36-40	29	17	12	9.2
41-45	14	6	8	4.1
46-50	6	6	0	1.9
51-55	1	1	0	0.3
56-60	1	1	0	0.3
60+	1	0	1	0.3
Total	314	210	104	

Table 2 Symptoms of Behcet's syndrome⁽²⁾

Symptom	%
Oral	99 (93-100)
Genital	87 (64-100)
Occular	68 (23-96)
Skin	69 (33-100)
Joint	44 (5-76)
Thrombophlebitis	24 (7-46)
Central nervous system	18 (4-42)

Table 3 Earliest manifestation and the presenting Symptom.

Manifestation	Earliest Manifestation %	Presenting Manifestation %
Oral ulcer	80	20
Genital ulcer	2	4
Ocular lesion	9	33
Skin lesion	2	4
Arthritis	7	15
Thrombophebitis	0	15
Neurologic symptoms	0	9

พยาธิสภาพ

ทุกระบบที่เกี่ยวข้องจะมีพยาธิสภาพ เป็นแบบของการรักษาส่วนของหลอดเลือด โดย มีลักษณะ Perivasculär infiltration of lymphomononuclear cell, swelling and proliferation of endothelial cell leading to partial obliteration of small vessel and fibrinoid degeneration.

ลักษณะทางคลินิก

Recurrent aphthous ulcer of oral mucosa

เป็นอาการที่พบได้บ่อยมาก ซึ่งมักจะ เก็บปวด เป็นแบบเป็น ๆ หาย ๆ โดยล้วน ใหญ่จะเป็นอยู่นานประมาณ 7-14 วันแล้วก็หายไป ลักษณะของแผลจะมีขนาดประมาณ 2-10 มม. โดยมีขอบของแผลมักจะมีแผลสีขาวหรือเหลืองปนคลุมอยู่บนแผล แผลล้วน ใหญ่จะอยู่ที่กระดูกกระดาย มีล้วนน้อยที่จะพบ

รวมกันเป็นแผลใหญ่ แผลในปากมักจะพบอยู่ที่บริเวณร่องปาก เหงือก กระเพยঁแก้ม และที่ลิ้น มีล้วนน้อยที่จะพบได้ตามบริเวณเพดานปาก ต่อม tonsil, pharynx และตามหลอดอาหาร ^(1,4) มีบางรายงานพบว่าแผลที่เพดานปาก อาจทำให้เพดานปากทะลุได้ ⁽⁵⁾

แผลที่อยู่ในร่องปาก ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในปาก ซึ่งมักจะพบได้ที่บริเวณ Scrotum, Penis, Vulva และ Vagina แผลของอวัยวะเพศข้างมักจะเจ็บปวด ล้วน ในเพศหนุ่มอาการเจ็บปวดมักจะไม่เด่นชัด นอกจากน้ำอุจจาระมีอาการ Epididymitis พบได้ประมาณ 4.5-8 เปอร์เซ็นต์ของผู้ป่วย ⁽¹⁾

ลักษณะอาการทางผิวหนัง

จากการศึกษาลักษณะทางผิวหนังของผู้ป่วย 36 ราย ⁽⁶⁾ พบรากการทางผิวหนังได้แบบต่าง ๆ ตาม Table 4

Pathergy phenomenon เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากปฏิกิริยาของผิวหนังที่แลดูออก

Table 4 Cutaneous manifestation of 36 cases of Behcet's syndrome.

Lesion	No.	Location
Papule and vesicle	14	Limb, Perianal and Perigenital
Pustule and pyoderma	19	Limb
Folliculitis	12	Thigh, buttock, scrotum, back
Acne	3	Face, Chest
Furuncle and abscess	5	Axillae, back, upper limb
Non specific skin reaction	15	Upper limb.

จากการผลของการกระทำระแทก ปฏิกริยา การแสลงของน้ำ سئานำมายัวะประกอบการ ริดจลับ Behcet's disease ได้⁽¹⁾

ลักษณะอาการทางตา

อาการทางตาตามนักฝึกหัดจะเป็นแบบ

เป็น ๆ หาย ๆ จากการศึกษาในผู้ป่วย 31 ราย พบว่าอาการทางตามีได้หลายลักษณะ⁽⁶⁾ ตาม Table 5

นอกเหนือไปนี้รายงานอื่นๆ ระบุว่าพบ papilledema ได้ด้วย

Table 5 Ocular manifestation

Lesion	No.
Anterior segment	27
Relapsing iridocyclitis	23
Conjunctivitis	10
Corneal ulceration	4
Posterior segment	18
Choroiditis	12
Retinal vessel involvement	12
Optic papillitis	4
Vitreous involvement	8
Chronic sequelae	11
Cataract	6
Glaucoma	2
Blindness	8

ลักษณะอาการทางข้อ
ลักษณะพยาธิลักษณะ Synovial membrane คล้าย ๆ กับที่พบใน Rheumatoid arthritis (R.A.) แต่ไม่พบลักษณะที่เป็น Pannus formation แบบ R.A. joint fluid พบเป็นแบบ Inflammatory fluid ไม่มีอะไรที่เด่นชัด ที่ Synovial membrane จะมี IgG ติดตาม cell ของผิดแผลแตกต่าง

จาก R.A. เล็กน้อย ใน R.A. มักจะติดทั้ง IgG และ IgM⁽⁷⁾

ลักษณะอาการทางข้อมากจะเป็นแบบ Intermittent asymmetrical poly-arthrits (Table 6) โดยมีข้อเข่าและข้อเท้าเป็นข้อที่พบได้บ่อยกว่าข้ออื่น ๆ⁽²⁾ (Table 7)

Table 6 Articular manifestation

	Literature reviewed	Leeds
No.	157	32
	%	%
Arthralgia	12	7
Mono-arthritis	12	20
Polyarthritis	76	73
Episodicity	88	46
Symmetry	47	40
Deformity	4	0
Digits	20	13

Table 7 Joint involvement

	Literature reviewed	Leeds
No.	157	32
	%	%
Wrist	38	20
Elbow	28	7
Shoulder	8	20
Hip	9	13
Knee	61	54
Ankle	55	33
Feet	14	13

ล้วนอาการของ Axial joint พบได้ตามค่ารายงานประมาณ 0-63% แต่จาก การศึกษาเบรียบเทียบกับคนปกติ (Table 8) อุบัติการณ์ Sacroiliitis ไม่มีความแตกต่างไปจากคนปกติทั่วไป⁽⁸⁾ พากษ์มี

Sacroiliitis ในผู้ป่วยที่เป็น Behcet's disease มักจะพบว่ามี HLA-B27 บางราย งานจะสังสั�ให้ Behcet's disease อยู่ในกลุ่มของ Seronegative spondylo-arthropathy⁽⁹⁾

Table 8 Incidence of Sacroiliitis in Behcet's syndrome and normal control

	No.	Grade 0	1	2	3
Behcet	37	24	4	9	-
Healthy	23	10	8	5	-
Ankylosing -Spondylitis	4	-	-	-	4

อาการทางระบบหลอดเลือดและหัวใจ

พบรวมด้วยประมาณ 7.07% ของผู้ป่วย จากการศึกษาผู้ป่วยที่มี Vascular involvement 81 ราย⁽¹⁾ พบร่วม

: Arterial lesion

Occlusion 17 ราย

Aneurysm 24 ราย

: Venous system lesion

Occlusion 53 ราย

Varix 1 ราย

Arterial occlusion มักจะพบได้ใน subclavian, pulmonary, common carotid, radial, femoral และ tibial artery ล้วน Aneurysm มักจะพบได้ใน Abdominal aorta, femoral artery, thoracic aorta common carotid, common iliac, brachial, cerebral และ subclavian artery

ล้วน Venous occlusion มักจะพบได้ใน Superior Vena Cava, Inferior Vena Cava, femoral vein เป็นต้น

จากการศึกษาภาวะ Thrombophlebitis และผลตามในผู้ป่วย 15 ราย⁽⁶⁾ ได้ผลตั้งแต่ลงใน Table 9

นอกจากนี้ยังมีรายงานพบว่า Dural Sinus thrombophebitis, Cerebral vein thrombophlebitis ซึ่งอาจเป็นผลทำให้เกิดภาวะ Increased intracranial pressure⁽¹⁰⁾ ได้

Cardiac involvement พบได้อย่างมาก อาจจะเป็นการพบร่วมกันโดยบังเอิญ หรือจากโรคของมั่นคงได้ ตามรายงานพบว่ามี Myocardial degeneration, myocarditis, pericarditis และ cardiac arrhythmia^(1,11)

Table 9

	No. of patient
Thrombophlebitis	
Following Venipuncture	5
Superficial	11
Deep	10
Chronic sequelae	
Vena caval obstruction	5
Superior	4
Inferior	2
Post-phlebitic edema	7
Ulcer curis	4

Pulmonary involvement

พบได้น้อยมาก พบในภาพรังสี X-ray เป็น Diffuse infiltration, micro or macronodular infiltration, pulmonary infarction, pulmonary fibrosis, pleural effusion, aneurysm of pulmonary arteries เป็นต้น ผู้ป่วยอาจมีอาการของ pulmonary hypertension หรือ hemoptysis ได้(1,12,13)

Gastrointestinal involvement

อาการที่พบได้ เช่น อาการปวดท้อง เปื่อยอาหาร แน่นท้อง เป็นต้น หรืออาจมีอาการท้องเดินหรือท้องผูก เป็นต้น นอกจากนี้อาจพบว่า มีแผลตามหลอดอาหารแบบหายเองได้ หรืออาจพบแผลในลำไส้ได้ เช่น Behcet's disease 60 ราย ที่มีแผลในลำไส้⁽¹⁾ พบว่าผู้ป่วยมีอาการหรือสิ่งผิดปกติต่าง ๆ ดัง Table 10 และแผลอาจจะอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของลำไส้ เช่น ส่วนในใหญ่จะพบอยู่ที่ Ileum (Table 11)

Table 10 Symptom and Sign in 60 cases of Behcet's syndrome with intestinal ulcer.

Symptom and Sign	No.	%
Abdominal pain	56	92
Perforation	25	41
Melena	16	26
Tumor forming	12	20
Fistula forming	9	15

Table 11 Location of Intestinal ulcer in 60 cases of Behcet's syndrome.

Location of ulcer	No.	%
Ileum	45	75
Cecum	25	42
Ascending colon	8	13
Transverse colon	8	13
Descending colon	4	7
Sigmoid colon	3	5
Rectum	2	3

Neurologic involvement

ตามรายงานพบประมาณ 4-42% จากผู้ป่วยพบประมาณ 10% แต่โดยทั่วไป ประมาณ 1/3 ของผู้ป่วย จะพบว่ามีอาการทางระบบประสาท

พยาธิสภาพที่พบจะมีลักษณะแบบ lymphatic infiltration ที่ meninges, white matter ตามบริเวณ Perivascular และ Venule และจะพบว่ามี Demyelinization และ Axonal degeneration⁽¹⁾ ร่วมด้วย

ในน้ำไขสันหลังมักจะพบว่ามี lymphocytosis, protein สูง และความดันสูง ส่วน EEG (คสีนิลมอง) พบร่วมกับความผิดปกติได้แต่ไม่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง^(1,14) ส่วน Computerized tomography อาจพบว่ามีลักษณะของ Shinkage of midbrain, pons ร่วมกับ Enlargement of 3rd Ventricle.^(1,14,15) ส่วนอาการทางระบบประสาทอาจพบได้หลายลักษณะ ดัง Table 12

Table 12

Table 12 Symptom in 12 cases of neuro Behcet's syndrome

Sympotm	No.	%
Hemiplegia	4	33
Severe headache	3	25
Hyperesthesia	3	25
Paraplegia	3	25
Paresis of bladder & Bowel	2	17
Difficulty speech	2	17
Facial palsy	2	17
Involuntary movement -of extremites	2	17
Disturbance of swallowing	1	8
Changes of personality	1	8
Coma	1	8

อาการอย่างอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ตามรายงานพบว่ามี
-Subungual infarction, เกิดร่วมกับ Lymphosacroma, Pancreatitis and peripheral neuritis⁽¹⁶⁾

-มีการเปลี่ยนแปลงในไต เช่น พบ Microscopic hematuria, Proteinuria และบางรายงานพบว่ามี Renal failure จาก Rapidly progressive glomerulonephritis, เกิดภาวะ Budd-

Chiari syndrome and renal failure^(17,18,19)

-Myositis แบบ Polymyositis แต่พยาธิลักษณะพบว่ามีสักษณะของ Necrotizing vasculitis, degeneration รวมกับมี mononuclear cell infiltration ในกล้ามเนื้อ^(20,21)

สาเหตุของ Behcet's disease

ตั้งแต่ Behcet ได้พบกลุ่มอาการของโรคในปี ค.ศ. 1937 ก็ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าเพื่อพยายามหาต้นเหตุของการเกิดโรคนี้กันมาก จนถึงปัจจุบันนี้ยังลุ่ปไม่ได้ว่าสาเหตุที่แท้จริงของโรคนี้คืออะไร จากการศึกษาพบว่าตัวการที่อาจจะเป็นสาเหตุทำให้เกิด Behcet's disease ได้แก่

1. Viral agents เมื่อ Behcet พบรอยโรค Behcet เองเชื่อว่าสาเหตุของโรคเกิดจาก Virus เชื่อจากการพบ particles สักษณะคล้าย virus ใน exudate จากแผลในปากและ hypopion fluid หลังจากนั้นมีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ virus ใน Behcet's disease จำนวนมาก มาย มีผู้ทดลองเอาน้ำไขสันหลังของผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้สอดเข้าไปในยื่องน้ำไขสันหลังของกระดูก พบว่าสามารถทำให้กระดูกเกิดกลุ่มอาการคล้ายกลุ่มอาการที่เกิดใน Behcet's disease ได้⁽²²⁾ นอกจากนั้นเมื่อผู้สำรวจเชื่อว่าเป็น virus ได้^(23,24,25,26) จากผู้ป่วย Behcet's disease และสามารถแยกเชื้อเชิงคิดว่าเป็น virus ได้⁽²²⁾ จากการที่รายงานว่าพบ serum antibody ต่อ

viral agent ในผู้ป่วยโรคนี้ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันก็ยังลุ่ปไม่ได้แน่นอนว่า Behcet's disease เกิดจากการติดเชื้อด้วย virus เพราะได้มีผู้พยายามแยกเชื้อ virus จากผู้ป่วยโรคนี้อีกมากมายแต่ไม่สามารถแยกเชื้อได้

2. Bacterial factor พบร่วมกับ cell-mediated immunity ต่อ streptococcal antigens อาจมีส่วนร่วมในการเกิดโรค โดยพบว่าผู้ป่วย Behcet's disease มี delayed hypersensitivity reaction ต่อ hemolytic streptococcus และ streptococcal antigens สามารถบันยั้ง leukocyte migration ในผู้ป่วยที่เป็น recurrent oral ulcer และมีผู้พบ cold agglutinin ต่อ Mycoplasma pneumoniae ในผู้ป่วย Behcet's disease 2 ราย ตั้งนั้นสังเขปให้คิดว่า bacteria อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิด Behcet's disease⁽³²⁾

3. Genetic factor HLA อาจมีความสำคัญในเรื่อง susceptibility ต่อโรคบางอย่าง จากการศึกษาเกี่ยวกับ HLA ใน Behcet's disease ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าโรคนี้มีความสัมภันธ์กับ HLA ชนิดใดแน่ แต่จากการแต่ละประเทศรายงานไม่ตรงกัน รายงานจากญี่ปุ่น วิสราเอล ตุรกี และฝรั่งเศสพบ HLA-B5 ในผู้ป่วย Behcet's disease หากกว่าประชากรทั่วไป 3-4 เท่า แต่รายงานจากสหกุศล และอเมริกาไม่พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่าง HLA-B5 กับ Behcet's disease⁽²²⁾ จากการศึกษาโดยแบ่งผู้ป่วย Behcet's disease

ออกเป็น 4 กลุ่ม⁽⁴⁶⁾ พบร่วม HLA-B5 มีความสัมพันธ์กับกลุ่มที่มีอาการทางตา HLA-B27 สัมพันธ์กับกลุ่มที่มีอาการทางข้อ และ HLA-B12 สัมพันธ์กับกลุ่มที่มีอาการทาง mucocutaneous ส่วนในกลุ่มที่มีอาการทางระบบประสาทไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับ HLA ชนิดใด และจากการศึกษา HLA-DR ในช่วงก่อน⁽⁴⁷⁾ พบร่วมโรคนี้มีความสัมพันธ์กับ HLA-DR7 และ HLA-DR7 ผู้บุกรุกในกลุ่มที่มีอาการทางตา และทางระบบประสาทและพบ HLA-DR2 มากในกลุ่มที่มีอาการทางข้อ และ mucocutaneous

4. Fibrinolytic defect บางรายงานกล่าวว่า fibrinolytic system อาจมีล้วนเกี่ยวข้องในการเกิดโรค⁽⁴⁸⁾ เนื่องจากพบว่า ผู้ป่วย Behcet's disease มี plasma fibrinogen เพิ่มขึ้น และ plasma fibrinolytic activity ลดลง

5. Immunologic factor ปัจจุบันเข้าใจว่าสาเหตุการเกิดของโรคนี้น่าจะเกี่ยวกับ autoimmunity mechanism และเป็น systemic disease

การศึกษาทางด้าน Humoral immunity พบร่วมผู้ป่วยโรคนี้มี antibody ต่อ oral mucosa^(27,28) และ antibody ที่สามารถ cross-react ได้กับ skin, colon, vagina, conjunctiva และ pharynx⁽³²⁾ แต่ antibody ที่ไม่ได้พบเฉพาะใน Behcet's disease เท่านั้นยังพบในผู้ป่วยที่เป็น focal oral ulcer ด้วย⁽²⁸⁾ จากการศึกษาโดยวิธี immunofluorescence

ผbur่วม polymorphonuclear leukocyte ในเลือดและ cell จาก smear ของ oral ulcer จากผู้ป่วย Behcet's disease สามารถถ่ายทอด fluorescence โดยใช้ fluorescein isothiocyanate conjugated rabbit anti-human-gammaglobulin โดย fluorescence จะติดอยู่เฉพาะใน cytoplasm และจากการศึกษาโดยวิธี indirect immunofluorescence พบร่วมผู้ป่วยบางรายมี cytoplasmic antibody⁽²⁹⁾ ส่วน antinuclear antibody มากไม่พบใน serum ของผู้ป่วยโรคนี้⁽³⁰⁾ และ Rose-Waaler test จะ negative ถึงแม้ในรายที่มีอาการทางข้อร่วมด้วย⁽³¹⁾

ใน Behcet's disease พบร่วม IgA, IgG และ IgM ในเลือดสูงขึ้น^(22,31) และพบว่า secretory IgA ในน้ำลายลดลง ซึ่ง secretory IgA นี้มีล้วนสำคัญในเรื่องของการป้องกันของร่างกาย ตั้งนั้นสังมือคิดว่าการที่ secretory IgA ลดลง ทำให้ antigenic substance เช่น virus สามารถผ่าน mucosa ในช่องปากได้ และมีผลกระตุ้นให้เกิดการลุกรัง antibody และเกิด immune complex disease ซึ่ง

จากการศึกษาเกี่ยวกับ complement พบร่วมตับ total complement และ C9 ซึ่งสูงขึ้น ระดับของ C3 มากอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าระดับของ C2, C3 และ C4 มากจะต่ำลงในขณะที่เริ่มจะมี uveitis เกิดขึ้น เนื่องจากการ activation

ของ classical pathway⁽³²⁾ จาก biopsy ของ oral ulcer พบร่วมกับการติดของ C₃ และ C₉ ในผนังเล็บเสือดและมี C₉ ติดที่ basement membrane ดังนั้น complement อาจมีบทบาทในการเกิดการลâyตัวของ cell ในบริเวณที่เกิดแผล

Immune complex อาจมีบทบาทสำคัญในการเกิด Behcet's disease จากการตรวจหา immune complex โดยวิธิต่าง ๆ ก็พบว่า 44-60% ของผู้ป่วยมี circulating immune complex ซึ่งประกอบด้วย IgG, IgA และ complement และพบว่า titer ของ circulating immune complex มักจะสัมพันธ์กับ activity ของโรค บางรายงานพบว่า มี IgG และ IgM ติดที่ผนังเล็บเสือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ venule⁽³⁷⁾ และผู้ป่วยบางรายมี glomerulonephritis และ vasculitis ในปอด ซึ่งพบว่า มี IgG, C₃ และ C₄ ติดใน glomeruli และผนังเล็บเสือดในปอด⁽³⁸⁾

มีรายงานพบว่าผู้ป่วย Behcet's disease มี chemotactic activity ของ polymorphonuclear leukocyte เพิ่มขึ้น⁽³⁹⁾ แต่จากรายงานต่าง ๆ ยังสรุปไม่ได้ว่าความผิดปกตินี้อยู่ใน neutrophile เองหรืออยู่ใน serum

จากการศึกษาทางด้าน cell-mediated immunity ในคนไข้ Behcet's disease พบร่วมกับ oral mucosa สามารถกระตุ้นให้เกิด lymphocyte transformation ได้และ lymphocyte ของคนไข้

โรคนี้จะมี cytotoxic effect ต่อ oral epithelial cell ได้⁽⁴¹⁾ และ cytotoxicity นี้เป็น antibody-independent ดังนั้นสังเขปว่า cellular factor น่าจะมีบทบาทในการเกิด Behcet's disease

จากการศึกษาเกี่ยวกับ cell-mediated immune function และ immunoregulatory cell ส่วนใหญ่พบว่า การตอบสนองของ T cell ต่อ mitogen มักจะปกติหรือลดลงเล็กน้อย⁽⁴²⁾ หลายรายงานพบว่าจำนวน B และ T cell ในเสือดอยู่ในเกณฑ์ปกติ⁽⁴³⁾ แต่บางรายงานพบว่าจำนวน B cell ลดลงและจำนวน T cell เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับคนปกติ⁽⁴⁴⁾ และบางรายงานกลับพบว่าจำนวน T cell ลดลง⁽⁴⁵⁾

6. Environmental factor บางรายงานกล่าวว่า environmental factor อาจมีบทบาทในการเกิด Behcet's disease⁽³¹⁾ พบร่วมกับ cell จาก tissue หลายอย่างในผู้ป่วยโรคนี้มีปริมาณของ chlorine, copper และ phosphorus เพิ่มขึ้นและสามารถทำให้สัตว์ทดลองเกิดอาการคล้าย Behcet's disease ได้โดยการให้ organic chlorine, organic phosphorated compound และ copper powder แก่สัตว์ทดลองด้วยขนาดต่ำ ๆ เป็นระยะเวลานาน ๆ

จากรายงานการศึกษาต่าง ๆ ศึกษาไว้มาแล้ว ยังสรุปไม่ได้ว่าสาเหตุที่แท้จริงของ การเกิด Behcet's disease คืออะไร จากข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ เชื่อว่าโรคนี้อาจมี

สาเหตุจาก autoimmunity โดยมี microbial agents และ genetic มาเกี่ยวข้องด้วย โดยเริ่มด้วยมี microbial agent บางอย่างทำให้ mucosa เกิดการบาดเจ็บ ซึ่งในคนที่มี genetic บางชนิดอาจเกิด cellular และ humoral autosensitization ต่อ mucosal antigen ที่ออกมาระหว่าง epithelium และทำให้เกิด immune complex ซึ่งอาจเป็น IgA, IgG, และ IgM complex และเข้อว่า IgA complex สามารถบังคับการทำงานของ polymorphonuclear leukocyte ทำให้ IgG, IgM complex ในรูปกำสรดออกไปจากการระลอก IgA หรือ IgM complex ที่เกิดขึ้นอาจกระตุ้น cell-mediated immunity และ complement ซึ่งมีผลทำให้เกิด lymphocytotoxicity, chemotactic activity ของ PMN เพิ่มขึ้น และขบวนการอื่น ๆ ซึ่งผลลัพธ์ท้ายทำให้เกิด vasculitis ตามเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกาย

การรักษา

เนื่องจากปัจจุบันยังค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของโรคไม่พบ การรักษามุ่งไปในการลดการอักเสบ หรือบังคับและควบคุมกลไกของ

ระบบภูมิคุ้มกัน^(2,49-53) ได้มีผู้ทดลองใช้การรักษาด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งผลของการรักษาปัจจุบันยังไม่แน่นอน

การรักษาอาจแบ่งได้ 2 ประเภท

1. Topical มักใช้กันมากในการที่เป็นแผลในปาก เช่น ใช้ steroid ทาที่แผล หรือใช้ tetracycline โดยให้มอกลัวปากแล้วกสีน หรือใช้ antiseptic กลัวปากเพื่อรักษาความสะอาดในปาก ในรายที่มีอาการทางตา อาจใช้ยาหยดตาที่เป็น steroid

2. Systemic ในรายที่มีอาการของอวัยวะที่สำคัญ เช่นอาการทางระบบประสาท อาการทางระบบทางเดินอาหารที่รุนแรง หรืออาการทางตาที่รุนแรง อาจใช้ systemic steroid นอกจากนั้นก็มีผู้ทดลองใช้ยาต่าง ๆ ที่กันหลายชนิดในการรักษา เช่น colchicine, azathioprine, cyclophosphamide, chlorambucil, levamisole, chloroquine, dapsone, thalidomide, fibrinolytic agent, poliomyelitis vaccine และ transfer factor เป็นต้น บางรายจะงานก็มีผู้ทดลองใช้ tranfusion ซึ่งอาจเป็นเลือด plasma หรือ gamma globulin แต่การรักษาด้วยวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวก็ยังได้ผลไม่แน่นอน

อ้างอิง

- Shimizu T, Ehrlich GE, Inaba G, Hayachi K. Behcet disease (Behcet Syndrome). Semin Arthritis Rheum 1979 May ; 8(4) : 223-260
- Wright VA, Chamberlain MA. Behcet's syndrome. Bull Rheum Dis 1978-1979; (1-2) : 972-979
- Michelson JB, Chisari FV.

- Behcet's disease Surv Ophthalmol 1982 Jan-Feb; 26 (4) : 190-203
4. Shapiro LS, Notis WM, Romanoff NR. Self-limited esophageal ulceration in Behcet's syndrome. Arthritis Rheum 1983 May; 26(5) : 690-691
5. Lavalle C, Gudino J, Reinoso SR, Alcover J, Frago A. Behcet's syndrome and platelet perferation. Arthritis Rheum 1979 Mar; 22 (3) : 308
6. Chajak T, Fainaru M. Behcet's disease, report of 41 cases and a review of the literature. Medicine 1975 May; 54(3) : 179-196
7. Gibson T, Laurent R, Highton J, Wilton M, Dyson M, Millis R. Synovial histopathology of Behcet's syndrome, Ann Rheum Dis 1981 Aug; 40(4): 376-381
8. Yazici H, Tuzlaci M, Yurdakul S. A controlled survey of sacroilitis in Behcet's disease. Ann Rheum Dis 1981 Dec; 40(6) : 558-559
9. Wright V. Seronegative poly-
- arthritis : a unified concept. Arthritis Rheum 1978 Jun; 21(6) : 619
10. Bousser MG. Cerebral vein thrombophebitis in Behcet's syndrome. Arch Neurol 1982 May; 39(5) : 322
11. Higashihara M, Mori M, Takeuchi A, Ogita T, Miyamoto T, Okinoto T. Myocarditis in Behcet's disease : a case report and review of the literature. J Rheumatol 1982 Jul-Aug; 9(4) : 630-633
12. Cadman EC, Lundbug WB, Mitchell MS. Pulmonary manifestation in Behcet syndrome . Arch Intern Med 1976 Aug; 136(8) : 944-947
13. Duriense P, Bletry O, Huchon G, Wechsler B, Chretein J, Godeau P. Multiple pulmonary arterial aneurysms in Behcet's disease and Hughes-Stovin syndrome. Am J Med 1981 Oct; 71(4) : 736-741
14. O'Duffy JD, Goldstein NP, Neurologic involvement in seven patients with

- Behcet's disease. Am J Med 1976 Aug; 61(2) : 170-178
15. Pamir MN, Kansu T, Erbengi A, Zileli T. Papilledema in Behcet's syndrome. Arch Neurol 1981 Oct; 38(10) : 643-645
16. O'Duffy JD, Carney J, Deodhar S. Behcet's disease : report of 10 cases, 3 with new manifestations. Ann Intern Med 1971 Oct; 75 (4) : 561-570
17. Rosenthal T, Weiss P, Gafni J. Renal involvement. Arch Intern Med 1978 Jul; 138 (7) : 1122-1124
18. Landwehr D, Cooke CL, Rodriguez GE. Rapidly progressive glomerulonephritis in Behcet's syndrome. JAMA 1980 Oct 10; 244(15):1709-1711
19. Wilkey D, Yocum DE, Oberley TD, Sundstrom WR, Karl L. Sudd-Chiari syndrome and renal failure in Behcet disease : report of a case and review of the literature. Am J Med 1983 Sep; 75(3) : 541-550
20. Arkin CR, Rothschild BM,
- Florendo NT, Popoff N. Behcet's syndrome with myositis. Arthritis Rheum 1980 May; 23(5) : 600-640
21. Giacomo VD, Camerini G, Meloni F, Valesini G. Myositis in Behcet's disease . 1982 Aug; 25(8) : 1025
22. Wong RC, Ellis CN, Diaz LA. Behcet's disease. Int J Dermatol 1984 Jan; 23(1): 25-32
23. Sezer FN. The isolation of a virus as the cause of Behcet's disease. Am J Ophthalmol 1953 Mar; 36(3) : 301-315
24. Sezer FN. Further investigations on the virus of Behcet's disease Am J Ophthalmol 1956 Jan; 41(1) : 41-60
25. Evan AD, Pallis CA, Spillane JD. Involvement of the nervous system in Behcet's syndrome : report of three cases and isolation of virus. Lancet 1957; 2 : 349-353
26. Mortada A, Imon ZEI. Virus aetiology of Behcet's

- syndrome. Br J Ophthal 1964 May; 48(5) : 250-259
27. Oshima Y, Shimizu T, Yokohari R. Clinical studies on Behcet's syndrome. Ann Rheum Dis 1963 Jan;22(1): 36-45
28. Lehner T. Behcet's syndrome and Autoimmunity. Br Med J 1967 Feb 25; 1(5538) : 465-467
29. Shimizu T, Katsuta Y, Oshima Y. Immunological studies on Behcet's syndrome. Ann Rheum Dis 1965 Sep;24(5): 494-499
30. Moroi Y, Takeuchi A, Mori M, Tanimoto K. Antinuclear antibody in Behcet's disease. J Rheumatol 1982 Sep-Oct; 9(5) : 809-810
31. Haim S. Pathogenesis of Behcet's disease. Int J Dermatol 1983 Mar; 22(2) : 101-102
32. Lehner T. Progress report:oral ulceration and Behcet's syndrome. Gut 1977 Jun; 18(6) : 491-511
33. Gupta RC, O'Duffy JD, McDufie FC. Circulating immune complexes in active Behcet's disease. Clin Exp Immunol 1973 Nov; 34(2) : 213-218
34. Levinsky RJ, Lehner T. Circulating soluble immune complexes in recurrent oral ulceration and Behcet's syndrome. Clin Exp Immunol 1978 May; 32 (2) : 193-198
35. Williams BD, Lehner T. Immune complexes in Behcet's syndrome and recurrent oral ulceration. Br Med J 1977 May 28; 1(6073) : 1378-1389
36. Valesini G, Picardo M, Pastore R. Circulating immune complexes in Behcet's syndrome : purification, characterization and cross-reactivity studies. Clin Exp Immunol 1981 Jun; 44 (3) : 522-527
37. Schimizu T, Ehrlich GE, Inaba G. Behcet's disease (Behcet's syndrome). Semin Arthritis Rheum 1979 Nov; 8(2) : 223-260
38. Gamble CN, Wiesner UB, Shapiro

- RF. The immune complex pathogenesis of glomerulonephritis and pulmonary vasculitis in Behcet's disease. Am J Med 1979 Jun; 66(6) : 1031-1039
39. Jorizao JL. Behcet's syndrome: immune regulation, circulating immune complex, neutrophil migration, and colchicine therapy. J Am Acad Dermatol 1984 Feb; 10 (2) : 205-214
40. Lehner T. Stimulation of lymphocyte transformation by tissue homogenates in recurrent oral ulceration. Immunology 1967 Aug; 13 (2) : 159-166
41. Rogers RS, Sams WM, Shorter RG. Lymphocytotoxicity in recurrent aphthous stomatitis. Arch Dermatol 1974 Mar; 109(3) : 361-363
42. Victorino RMM, Ryan P, Hughes GRV, Hodgson HJF. Cell-mediated immune function and immunoregulatory cells in Behcet's disease. Clin Exp Immunol 1982 Apr; 48 (1) : 121-128
43. Nabik I, Abdon H, Schumacher R, Colman RW, Sagawa A, Hebert J. Behcet's disease: possible role of secretory component deficiency, synovial inclusions and fibrinolytic abnormality in the various manifestations of the disease. J Lab Clin Med 1978 Mar; 91 (3) : 409-422
44. Haim S, Mekori T, Sobel JD. Aspects of lymphocyte function in Behcet's disease. Dermatologica 1976, 153(1) : 34-37
45. Lim SD, Haw CR, Kim NI, Fusaro RM. Abnormalities of T-cell subjects in Behcet's syndrome. Arch Dermatol 1983 Feb; 119(2) : 307-310
46. Lehner T, Batchelor JR, Chalacombe SJ, Kennedy L. An immunogenetic basis for the tissue involvement in Behcet's syndrome. Immunology 1979 Aug; 37(4) : 895-900
47. Lehner T, Welsh KI, Batchelor JR. The relationship of HLA-B and DR phenotypes

- to Behcet's syndrome recurrent oral ulceration and the class of immune complexes. Immunology 1982 Dec; 47(4) : 581-587
48. Chajek T, Aronowski E, Izak G. Decreased fibrinolysis in Behcet's disease. Thromb Diathe Haemorrh 1973 Jun; 29 : 610-618
49. Hazen PG, Michel B. Management of necrotizing vasculitis with colchicine : improvement in patient with cutaneous lesions and Behcet's syndrome. Arch Dermatol 1979 Nov; 115 (11) : 1303-1306
50. Venkatacubramanian, Swinehart DR. Behcet's syndrome : case report and literature review. Henry Ford Hosp Med J 1981 ; 29(3) : 153-159
51. Michelson J, Chrisari F. Behcet's Disease. Surv Ophthalmol. 1982 (Jan-Feb); 26(4) : 190-203
52. Feagin BT. Behcet's Disease: the ochsner experience, 1979-1980. Southern Med J 1984 Apr; 77(4) : 442-446
53. Hamiza MH, Ayed K, Ayed HB. Treatment of Behcet's disease with levamisole. Arthritis Rheum 1982 Jun; 25(6) : 714-715

อุปางกรณ์เวชสารได้รับตั้งฉบับเมื่อวันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2528